

ÎNCHEIERE

07 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Elena Țeremon și Valeria Țeremon,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Elenei Țeremon, Milenei Țeremon și Valeriei Țeremon împotriva Liliane Șecheril cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 17 ianuarie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Elena Țeremon, Milena Țeremon și Valeria Țeremon și menținută hotărârea Judecătoriei Soroca din 25 iulie 2016,

c o n s t a ț ă :

La data de 07 iulie 2016, Elena Țeremon, Milena Țeremon și Valeria Țeremon au depus cerere de chemare în judecată împotriva Liliane Șecheril cu privire la prelungirea termenului de acceptare a succesiunii.

În motivarea acțiunii reclamantele au indicat că, la data de 25 februarie 1998 a fost înregistrată căsătoria între Elena Țeremon și Serghei Țeremon. Din căsătorie au doi copii, Valeria Țeremon, născută la 30 martie 1998 și Milena Țeremon, născută la 21 iunie 2002.

Menționează că, la data de 22 decembrie 2013, Serghei Țeremon a decedat, ulterior fiind deschisă succesiunea asupra averii succesoriale și, anume, casa de locuit, construcțiile auxiliare și terenul aferent cu suprafața de 0,2165 ha, cu nr. cadastral 7828109332, terenul pentru construcții cu nr. cadastral 7828109347, cu suprafața de 0,1322 ha, terenul agricol cu nr. cadastral 7828101705, cu suprafața de 0,1479 ha, terenul agricol cu nr. cadastral 7828108207, cu suprafața de 1,6701 ha, 50 % din terenul agricol cu nr. cadastral 7828105156, cu suprafața de 0,1 ha și 66,2% din terenul agricol cu nr. cadastral 7828105154, cu suprafața de 0,7995 ha, toate situate în s. Egoreni, r-nul Soroca, precum și bunul imobil, apartament cu nr. cadastral 780111809501023, situat în or. Soroca str. D. Cantemir, 8/23.

Afirmă că, bunul imobil, compus din casa de locuit, construcțiile auxiliare și terenul aferent cu nr. cadastral 7828109332, suprafața de 0,2165 ha, i-a aparținut lui Serghei Țeremon cu drept de proprietate, iar terenul pentru construcții nr. cadastral 7828109347, suprafața de 0,1322 ha și terenurile agricole cu nr. cadastral 7828101705, suprafața de 0,1479 ha și nr. cadastral 7828108207, suprafața de 1,6701 ha au fost moștenite de către Serghei Țeremon, după decesul tatălui său, Anatolie Țeremon (decedat la 31 mai 2010), în baza certificatului de moștenitor legal nr. 2938 din 12 mai 2011, fiind înregistrat dreptul de proprietate la OCT Soroca.

Susține că, bunul imobil constituit din 50 % cotă-parte din terenul agricol cu nr. cadastral 7828105156, suprafața de 0,1 ha, tot a aparținut tatălui soțului, Anatolie Țeremon, însă nu a fost inclus în averea succesorală indicată în certificatului de moștenitor legal nr. 2938 din 12 mai 2011.

Relevă că, bunul imobil constituit din 66,2% cotă-parte din terenul agricol cu nr. cadastral 7828105154, suprafața de 0,7995 ha, este înregistrat cu drept de proprietate după mama soțului, Ana Catruc, decedată la 15 martie 2013, bun pe care Serghei Țeremon l-a acceptat prin intrarea în posesiune.

Declară că, încăperea locativă cu nr. cadastral 780111809501023, este înregistrată cu drept de proprietate după sora soțului, Angela Țeremon, decedată la 10 iunie 2013, însă Serghei Țeremon nu a reușit să accepte averea succesorală a acesteia, deoarece a decedat.

Invocă că, împreună cu fiicele sale au acceptat averea succesorală prin intrarea în posesiune și au administrat-o până în prezent, în termenul prevăzut de lege au depus la notarul Radu Marian o cerere cu privire la acceptarea succesiunii, însă din motive necunoscute, notarul nu a înregistrat cererea.

Declară că, Serghei Țeremon din prima căsătorie mai are o fiică, Liliana Șecherli, care a depus la notar cerere privind acceptarea succesiunii.

Susține că, ea împreună cu fiicele sale sunt moștenitori de clasa a I-a.

Solicită prelungirea termenului de acceptare a succesiunii în privința averii succesoriale, rămasă după decesul lui Serghei Țeremon.

Prin hotărârea Judecătoriei Soroca din 25 iulie 2016 a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, reclamantele atât în cererea de chemare în judecată, cât și în instanță nu au invocat careva circumstanțe temeinice de prelungire a termenului de acceptare a succesiunii și nu au demonstrat prin probe pertinente și concludente temeiurile de prelungire a termenului de acceptare a succesiunii.

Totodată, prima instanță a reiterat că, reclamantele au solicitat prelungirea termenului de acceptare a succesiunii în privința bunurilor imobile, care au aparținut cu drept de proprietate defunctului Serghei Țeremon cât și a celor înregistrate cu drept de proprietate după părinții și sora acestuia, care, la fel, sunt decedați.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 17 ianuarie 2017 a fost respins apelul declarat de către Elena Țeremon, Milena Țeremon și Valeria Țeremon și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 31 martie 2017, Elena Țeremon și Valeria Țeremon au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și remiterea pricinii spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului au invocat că, nu sunt de acord cu hotărârile judecătorești, deoarece au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și procedural și, anume, nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei și, ca urmare, a fost interpretată eronat legea, pricina fiind examinată în absența lor.

Menționează că, la data de 17 ianuarie 2017, Elena Țeremon a expediat o cerere în adresa Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat amânarea examinării cauzei din motiv că este bolnavă și este în imposibilitate de a se prezenta în ședința de judecată stabilită pentru 17 ianuarie 2017 ora 11.20, însă instanța de apel nu a luat în considerație cererea de amânare și a examinat cauza în absența lor, încălcându-le, astfel, dreptul de a participa în proces, dreptul la apărare și la un proces echitabil.

Sustin că, Valeria Țeremon, la fel, a fost în imposibilitate de a se prezenta în ședința de judecată din 17 ianuarie 2017, deoarece copilul minor a acesteia era bolnav și avea nevoie de îngrijire.

Invocă că, prima instanță la judecarea cauzei, le-a încălcat dreptul la apărare, deoarece cauza a fost examinată din prima ședință și nu li s-a acordat posibilitatea de a fi reprezentate de un avocat, cu toate că, au solicitat amânarea examinării cauzei pe acest motiv.

Afirmă că, concluzia instanțelor de judecată precum că, acțiunea este neîntemeiată vine în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Mai invocă că, prin cererea de chemare în judecată au solicitat prelungirea a două termene de acceptare a succesiunii, care a fost deschisă după decesul lui Serghei Țeremon, iar averea succesorală este constituită din: casa de locuit, construcțiile auxiliare și terenul aferent cu nr. cadastral 7828109332, suprafața de 0,2165 ha, care i-a aparținut lui Serghei Țeremon cu drept de proprietate, terenul pentru construcții cu nr. cadastral 7828109347, suprafața de 0,1322 ha și terenurile agricole cu nr. cadastral 7828101705, suprafața de 0,1479 ha, și nr. cadastral 7828108207, suprafața de 1,6701 ha, care în baza certificatului de moștenitor legal nr. 2938 din 12 mai 2011 au fost moștenite de către Serghei Țeremon, după decesul tatălui, Anatolie Țeremon, 50% cotă-parte din terenul agricol cu nr. cadastral 7828105156, suprafața de 0,1 ha, care a aparținut tot lui Anatolie Țeremon, însă nu a fost inclusă în averea succesorală din certificatul de moștenitor legal nr. 2938 din 12 mai 2011, și 66,2% cotă-parte din terenul agricol cu nr. cadastral 7828105154, suprafața de 0,7995 ha, înregistrată cu drept de proprietate după mama soțului, Ana Catruc, pe care Serghei Țeremon a acceptat-o prin intrare în posesiune, bunurile imobile sunt situate în s. Egoreni,

r-nul Soroca, precum și încăperea de locuit cu nr. cadastral 780111809501023, situată în or. Soroca str. D. Cantemir 8/23, înregistrată cu drept de proprietate după sora soțului, Angela Țeremon, care a decedat la 10 iunie 2013, însă Serghei Țeremon nu a reușit să accepte averea succesorală a acesteia, deoarece a decedat.

Sușține că, toate bunurile imobile constituie avere succesorală, care aparține sau îi revenea să aparțină cu drept de proprietate defunctului, Serghei Țeremon.

Declară că, au acceptat averea succesorală prin intrarea în posesiune și, anume, au efectuat lucrări de reparație a încăperii de locuit, se folosesc și îngrijesc casa și terenul aferent, achită impozitul funciar.

Afirmă că, nu au depus în termen la notarul declarația de acceptare a succesiunii, însă au intrat în posesiunea patrimoniului succesoral.

Prin referința depusă la data de 16 mai 2017 Liliana Șecherli a solicitat respingerea recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei rezultă că, recurenta a recepționat copia deciziei instanței de apel la data de 02 februarie 2017 (f. d. 97), iar cererea de recurs a fost depusă de către aceasta la data de 31 martie 2017 (f. d. 105).

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Elena Țeremon și Valeria Țeremon nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Elena Țeremon și Valeria Țeremon asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul Elenei Țeremon și Valeriei Țeremon ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Elena Țeremon și Valeria Țeremon se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

judecătorul

Judecătorii

Iulia Sîrcu

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic